

tilknytning, forudsættes dette jurisdiktionsgrundlag navnlig at kunne finde anvendelse, hvis der er tale om en lovovertrædelse med et umiddelbart offer (fysisk eller juridisk person). Det vil f.eks. gælde overtrædelser af bl.a. straffelovens § 216 (voldtægt), § 244 (vold), § 260 (ulovlig tvang), § 264 a (fotografering af personer på ikke frit tilgængeligt sted), § 276 (tyveri), § 283 (skyldnersvig) og § 291 (hærværk). Det vil f.eks. også gælde § 114 (terrorisme), § 180 (mordbrand), § 181 (brandstiftelse) og § 183 (sprængning), selv om sådanne lovovertrædelser også måtte ramme andre end danske ofre.

Det foreslåede jurisdiktionsgrundlag forudsættes herudover også at kunne finde anvendelse i forhold til lovovertrædelser, der på anden måde kan siges at have karakter af interne danske anliggender. Det vil efter omstændighederne f.eks. gælde overtrædelse af straffelovens § 136 (offentlig tilskyndelse til eller billiggelse af forbrydelser), hvis en dansk statsborger fra udlandet opfordrer til ikke nærmere konkretiserede voldshandlinger over for personer i Danmark.

Forslaget vil derimod ikke i sig selv give grundlag for dansk straffemyndighed i den situation, hvor en dansk statsborger i udlandet f.eks. begår bedrageri (jf. straffelovens § 279) over for et udenlandsk forsikringselskab, der er genforsikret i et dansk selskab. Selv om tabet kan siges i sidste ende at blive placeret hos det danske selskab, vil der være tale om et afledet (indirekte) tab, således at bedrageriet ikke kan siges at være rettet mod det danske selskab.

I praksis vil en dansk straffesag typisk kunne komme på tale, hvis ofret har foretaget relevante foranstaltninger på gerningsstedet i form af f.eks. politianmeldelse af forholdet eller andre hensigtsmæssige skridt, der kan bidrage til bevissikring (f.eks. kontakten ambassade eller konsulat). Anklagemyndigheden vil imidlertid som i andre straffesager kunne undlade at rejse sag ved de danske domstole, hvis sagens gennemførelse vil medføre vanskeligheder, omkostninger eller behandlingstider, som ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning og den straf, som i givet fald kan forventes idømt (jf. herved retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 3, og § 722, stk. 1, nr. 5, om henholdsvis påtaleopgivelse og tiltalefrafald).

For så vidt angår betydningen af kravet om dobbelt strafbarhed i forhold til retsforfølgning af juridiske personer henvises til pkt. 3.10.4 nedenfor.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til straffelovens § 7), og bemærkningerne hertil.

3.4. Beskyttelsesprincippet mv.

3.4.1. Beskyttelsesprincippet

3.4.1.1. Udvalget foreslår, at dansk straffemyndighed som hidtil skal omfatte handlinger, der er foretaget i udlandet, og som krænker særlige danske interesser, herunder den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning mv. eller en forpligtelse, som gerningsmanden efter dansk lovgivning har pligt til at iagttage i udlandet, jf. de gældende bestemmelser i straffelovens § 8, nr. 1 og 2.

3.4.1.2. For så vidt angår den gældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 1, 1. led (om handlinger, der krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed og forfatning mv.), foreslår udvalget, at straffemyndigheden fortsat kun skal omfatte handlinger, der er rettet mod den *danske* stat, men ikke handlinger rettet mod andre stater eller internationale organisationer.

Udvalget har overvejet, om den gældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 1, 2. led (om handlinger, der krænker interesser, hvis retsbeskyttelse forudsætter en særlig tilknytning til Danmark), bør ophæves, idet bestemmelsens anvendelsesområde må antages at være meget begrænset. Udvalget finder imidlertid, at det med bestemmelsen sikres, at særligt beskyttelsesværdige danske interesser (f.eks. den danske toldlovgivning eller valutaordning) er undergivet et effektivt strafferetligt værn i alle situationer. Udvalget foreslår på den baggrund bestemmelsen opretholdt.

3.4.1.3. Udvalget finder, at den gældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 2 (1. led), skal fortolkes således, at bestemmelsen omfatter et uden for straffebestemmelsen etableret særligt pligtforhold, f.eks. strafsanktionerede overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, og et særligt pligtforhold, der forudsætningsvis er indeholdt i selve straffebestemmelsen. Dette vil f.eks. gælde i forhold til overtrædelser af bestemmelser, der forudsætter en særlig relation mellem gerningsmand og offer, herunder navnlig som led i institutionsophold (f.eks. overtrædelse af straffelovens § 219, hvorefter det er strafbart for en ansat på institution for sindslidende mv. at have samleje med en person, der er optaget på institutionen).

Det bør i øvrigt normalt være en forudsætning, at der er spørgsmål om at rejse straffesag mod en person, som har eller har haft en vis tilknytning til Danmark og således i almindelighed kan forventes at have kendskab til det særlige pligtforhold efter dansk lovgivning.

3.4.1.4. Med henblik på at tydeliggøre de forskellige led i straffelovens § 8, nr. 1 og 2, foreslår udvalget,